

פתרון שתי המדינות טרם נולד

ומכריז, כי לעולם לא יכיר בישׁ ראל כמדינה יהודית. הוא מציין בהקשר זה שלל תירוצים וגם את שלוש הסיבות האמיתיות: ההכרה בתבטל את "זכות השיבה", תפגע ביכולת של ערביי ישראל לקדם אינטרסים פלסטיניים מתוך המ־ערכת הפוליטית הישראלית ות־חייב שינוי בנראטיב הפלסטיני. אלה הן בדיוק הסיבות לכך שישׁ ראל מתעקשת כי רק הכרה כזאת שהפלסטינים מסרבים להעניקה, יכולה להבטיח שלום־אמת.

בנאומו בקונגרס במאי 2011 נתניהו לא תבע ממחמור עבאס להפוך לצינוני ולהכיר בזכותו של העם היהודי למדינה בארץ אבו־תיו. הוא הסתפק בהכרה שלו בכך שישראל היא מדינת הלאום (הד־מוקרטית) של העם היהודי, ללא קשר לשאלת הזכות. בפועל, כפי שצינונים רבים מכירים כיום בז־כוחו של העם הפלסטיני למדי־נת לאום בארצו במסגרת הסדר הקבע, ובלבד שזו לא תהווה איום על ביטחונה של ישראל — כך יש לדרוש מהפלסטינים להכיר בזכו־תו של העם היהודי למדינת לאום (דמוקרטית) בארץ אבותיו.

רעיון ההיחלצות מהמצר בא־מצעות היפרדות חד־צדדית, שמ־עלים באחרונה גורמים בשמאל הישראלי, איננו אפשרי בנסי־בות הנוכחיות, גם משום שהפ־לסטינים לא יסכימו לכך (ראו תקדים עוז). גם רעיון המדינה האחת הוא משולל היגיון ואינו ישים. פתרון שתי המדינות לש־ני עמים, תוך הכרה הדדית, הוא היחיד האפשרי. הוא לא מת, הוא פשוט טרם נולד, שכן הפלסטי־נים, והאירופים התומכים בהם, מסרבים לאפשר את לידתו.

המכתב הוא מנהל פרויקט במרכז הירושלמי לענייני ציבור ומדינה, וכיום כראש חטיבת מחקר באמ"ן ומנכ"ל המשרד לנושאים אסטרטגיים

בו משאבים. גם ההסדר בהר הבית, החשוב כשלעצמו, הצעדים הביטחוניים, כמו גם תחומים מסוימים שבהם נעשה מאמץ ללכת לקראת הפ־לסטינים — ובמקביל הירידה בה־תעניינות בישראל ובעולם בתופ־עת הסכינאות, שאיבדה את אפ־קט הזעזוע הראשוני שלה — לא גורמים לפי שעה להנהגה הפל־סטינית להחליט להפסיק לשגר את צעירי בני עמה למות ולהמית. צפייה בגילויי ההתלהבות המל־וים את ההלוויות הרשמיות של הטרוריסטים, ממחישה עד כמה הרגשות הללו עמוקים.

בינתיים עסוקה ישראל, בצד ניסיונותיה להביא להפסקת גל הטרור, בשורה של שאלות היס־

בעולם — אבל מאפייני המאבק הנוכחי (במשתמע, גם רצח ישרא־לים באמצעות סכינים) עונים לה־לוטין על השאילות הפלסטיניות. לטיראווי יש טענות לעולם, שמגלה הכנה להתנהגותה של יש־ראל, המפעילה לדבריו טרור, מש־תמשת בנשק חם ומוציאה להורג פלסטינים, בעוד שאת הפלסטי־נים, המשתמשים באבן ובסכין, הוא מאשים בטרור. מהאמריקאים אין לו שום ציפיות, מאחר שהם מוטים לטובת הישראלים, ויש לו הוכחה חותכת לכך: "ג'ון קרי מש־תמש בכינוי 'הר הבית', מה שמ־עיד על כך שהוא מקבל את עמ־דת ישראל בעניין זה" (כידוע, לט־ענת הפלסטינים לא היה במקום בית מקדש יהודי).

העידוד שמעניקה הנהגת פתח לטרור הוא חלק מתפישתה השוללת את זכותו של העם היהודי למדינה במולדתו

טוריוסופיות דוגמת "הלנצח תא־כל חרב?" (כנראה שלפחות כל עוד הפלסטינים ידבקו בדריש־ותיהם מרחיקות הלכת ובאסטרט־גיית המאבק שתוארה לעיל); מה הקשר בין הפלסטינים לשואה? מה רבין היה עושה אלמלא נר־צח? (הוא היה רחוק מאד משי־גינותיהם של פרס והשמאל, והיה חשדן מאוד ביחס לפלסטינים, בעיקר לאחר שהונו אותנו בעניין "הסכם אוסלו". השלום היה בעי־ניו אמצעי להבטחת קיומה וביט־חונה של מדינת הלאום של העם היהודי, כפי שלמד גם נאומו האחרון בכנסת); והאם השימוש במונח "העם הישראלי" על ידי הפלסטינים משקף את התנגדותם להקמת מדינת לאום לעם היהודי (כמובן). מחמוד עבאס עצמו שב

וזה, אם כן, עמדת הנהגה הפלסטינית. כשהם מונעים על ידי תערובת של שנאה, תסכול בגלל השליטה הישראלית המ־תמשכת בשטחים, תפישה השר־ללת את עצם קיומו של עם יהודי ואת זכותו למדינת לאום דמוקר־טית במולדתו, ותחושת קורבנות המוונת על ידי הנהגתם הלאומית והדתית — ממשיכים הפלסטי־נים במערכה של רצח חסר הבח־נה, שעל פניו נראית חסרת תוח־לת. הנהגתם מעודדת את הטרור לשוליים ואינו נתפש עוד כשורש חוסר היציבות האזורי מצד אחד, כאשר מצד שני נראה כי גוברת ההכרה בכך שאין פתרון בטווח הנראה לעין, ולפיכך אין טעם שהקהילה הבינלאומית תשקיע

אם "ההתקוממות הע־מית", על מאפייניה הנוכחיים, היא צורת המאבק המועדפת על הנהגת הפתח, בניגוד להסתפקות בהפגנות מוגבלות בהיקפן כמו־קדי החיכוך? על השאלה הזאת — שאותה הפנה המראיין בתוכ־נית טלוויזיה בולטת בערוץ הפ־לסטיני הרשמי לתופיק טיראווי, חבר הוועד המרכזי של התנועה — השיב טיראווי בחיוב חד משמעי. עוד הוסיף מ־שהיה ראש המר־דיעין הכללי הפלסטיני והתפאר בתודעת המאבק של הדור הצעיר הפלסטיני, וכדוגמה הביא את בנו, שטרם מלאו לו שלוש וכבר הוא שר על שהידים ומבקש שאביו יביא לו רובה, כדי שיוכל לנצח את ישראל ואת הצינונים. לדבריו, בעוד שנתיים ימלאו 100 שנים ל"הצהרת בלפור", ומאז הפל־סטינים מנהלים מאבק רצוף לש־חורור ארצם.

וזה ההקשר שבו יש לראות את גל הפיגועים הנוכחי, ויש לה־בין, כפי שמסביר טיראווי, כי אין פעולה אחת שתביא את ההישג המיוחל, אלא רק "מאבק מצט־בר". פתח, לדבריו, איננה פוס־לת, מאז הכינוס השישי של ועי־דתה, שום דרך פעולה. אלא שכר־גע אין טעם במו"מ, משום שלא רק בנימין נתניהו וממשלתו הקיצר־נית אלא גם השמאל והמרכז היש־ראלים אינם מוכנים לתת לפל־סטינים דבר. לפיכך, יש צורך במע־רכה ממושכת על מנת להציב את העניין הפלסטיני מחדש על הכ־מה הבינלאומית והערבית, ולה־שיג מנופי השפעה לקראת חידוש המו"מ אי שם בעתיד.

לצורך זה, מסביר טיראווי, יש להימנע מפגיזות שבהם נעשה שימוש בנשק חם, כפי שמציעה חמאס — שכן הם מעוררים רתיעה